

Бар'єри чи стимули, що встановлюються рівнем можливостей мають вирішальне значення для ринку та цього елементів. Технологічні, наукові та виробничі потужності, кваліфіковані кадри та можливість забезпечити їх самостійно чи імпортувати ззовні, власні фінансові можливості чи можливість залучити інвестиції, основні напрямки транспортних потоків та інші фактори, що визначають потенціал та конкурентоспроможність.

Бар'єром для країни є відсутність сучасних технологій у сфері транспорту, таких як системи моніторингу, глобальні системи позиціонування (GPS), чи автоматизовані системи управління логістикою, це може стати серйозним бар'єром для ефективного функціонування транспортного ринку.

Стимулом для ринку може бути впровадження інноваційних технологій та інфраструктурних проєктів. Наприклад, влада може сприяти розвитку електричних транспортних засобів, надаючи фінансові стимули для покупки електромобілів, будуючи інфраструктуру для зарядки, та встановлюючи нормативи, що сприяють використанню екологічно чистих транспортних засобів. Це може стати стимулом для розвитку нових технологій у сфері транспорту та покращення транспортної системи.

[1] Michael E. Porter. *The Competitive Advantage of Nations*. — New York, 1990. — ISBN 0-02-925361-6

[2] Robinson, Joan. *The Economics of Imperfect Competition*. — 1969. — ISBN 978-0-333-10289-3. Trans-European

[3] Transport Network (TEN-T). — URL: https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/infrastructure-and-investment/trans-european-transport-network-ten-t_en

УДК 664.8.037

ОРГАНІЗАЦІЯ ХОЛОДОВИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАНЬ

ORGANIZATION OF COLD CHAINS OF SUPPLY

О.М. Загурський, д.е.н.

Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ)

O. Zagurskiy D.Sc. (Economics)

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv

В останні роки в логістиці швидкопсувної продукції був створений спеціальний тип управління ланцюгами постачань, Cold Chain Management – управління холодним ланцюгом постачань. Cold Chain це температурна логістична система, яка об'єднує окремі логістичні операції зі швидкопсувними продуктами в наявних бізнес-процесах для створення споживчої цінності. При цьому холодильні установки використовуються не тільки на підприємствах, що виготовляють або зберігають продукцію, а і у процесах транспортування та під час навантаження/розвантаження товару тощо.

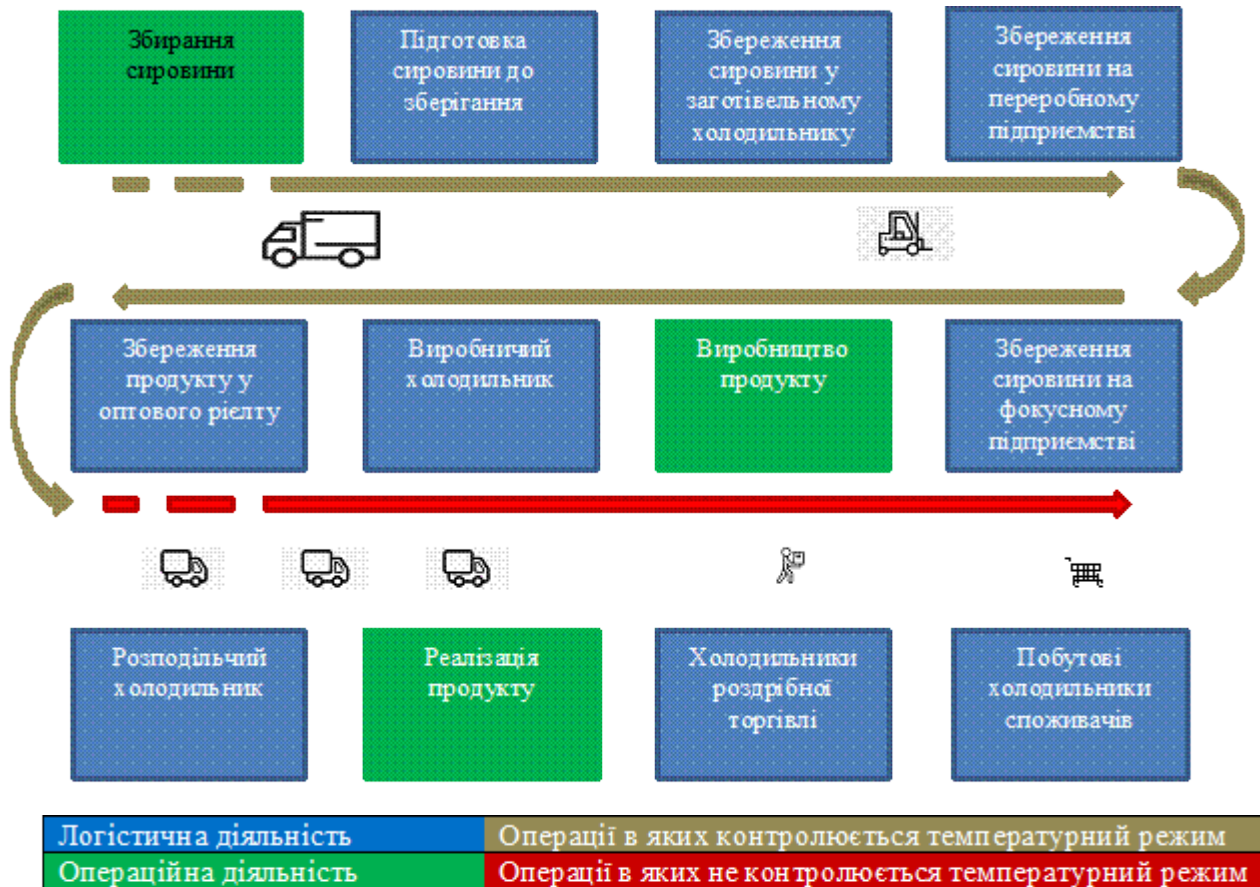

Рис 1 Схема холодового ланцюга постачань

Як видно з рис. 1 у складі холодового ланцюга постачань присутні усі основні виробничі та логістичні процеси при цьому останні більшою мірою впливають на збереження якості швидкопсувних харчових продуктів.

У холодового ланцюга постачань «будь-які зміни час – відстань або температура можуть привести до збільшення витрат і відповідно до скорочення доданої вартості по всьому ланцюгу постачань» [1].

Відповідно транспортно-логістична система такого ланцюга постачань має особливості та відмінні риси, які разюче різняться від загальної логістики перевезень [2]. Насамперед це особливості, що пов'язані з контролем і відстеженням температури або затримок часу в ланцюгу постачань.

Проектуючи холодові логістичні ланцюги необхідно зважувати на цілий набір факторів, таких, як розміщення та склад частин холодового логістичного ланцюга, відповідність обладнання яке використовується на кожному з етапів, формування ефективної транспортної взаємодії в процесі дистрибуції, інформаційне забезпечення, що використовується для контролю тощо.

Тому логістика холодового ланцюга включає наступні операції:

– забезпечення підтримки постійних температур за стаціонарного зберігання та транспортування у всіх учасників ланцюга постачань;

- постійний температурний режим в процесах перевантаження та маніпуляцій з товаром за допустимих (мінімальних) витрат;
- переміщення товарів з використанням мінімально необхідної кількості транспортних потужностей, з мінімальними тимчасовими витратами, але з постійним підтриманням стабільного температурного режиму;
- поділ та ізолюваність процесів отримання та збуту товарів, що сприяє раціональному використанню холодильних складських потужностей і підтримки стабільних температурних режимів;
- забезпечення рівномірного товарного потоку з підтримкою та супроводом стандартизованим інформаційним і виробничим потоками [3].

Отже обслуговування холодового ланцюга – це специфічний вид діяльності з безперервного функціонування системи заходів організаційного та практичного характеру, що забезпечують оптимальну температуру при зберіганні та транспортуванні швидкопсувних або заморожених вантажів, які потребують спеціальних температурних умов транспортування та зберігання та забезпечують безпеку якості вантажу в межах встановленого нормативного терміну придатності при його постачанні до споживача. Ефективне управління холодовим ланцюгом постачань має оптимізувати усі процеси в ньому, сприяти забезпеченню свіжості продуктів харчування та їх безпеці для споживача.

[1] Bogataj M., Bogataj L., & Vodopivec R. Stability of perishable goods in cold logistics chains. *International Journal of Production Economics*, 2005, 93/94 (8), 345-356.

[2] Федорова Т.Ф., Ширяєва А.М., Петренко К.А. Особливості функціонування логістичного ланцюга з доставки швидкопсувних вантажів автотранспортом. *Вісник Східноукраїнського Національного університету ім. В. Даля*, 2011. № 5(159) Частина 1, 203-207.

[3] Zagurskyi O., Pokusa T., Zagurska S., Ohiienko M., Titova L., Rogovskii I., Ohiienko A., Razumova K., Berezova L. Current trends in development of transport and logistics systems of delivery of fast perishable foodstuffs. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2021, 238/